

A HALÁSZAT MINDEN ÁGAZATÁT FELÖLELŐ SZAKLAP.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET. * SZERKESZTI: UNGER EMIL DR.

<p>Kéziratok és szakkérdések a szerkesztőség címére küldendők.</p> <p>Előfizetési díjakat és hirdeléseket az Országos Halászati Egyesület Budapest, V. ker. Kossuth Lajos-tér 11. II. emelet 215.) fogad el.</p>	<p>MEGJELENIK EGYELŐRE MINDEN HÓ KÖZEPÉN. Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.</p> <p>Nemtagoknak előfizetési díj: $\left\{ \begin{array}{l} \text{Egész évre 12 pengő.} \\ \text{Fél évre 6 pengő.} \\ \text{Külföldre egész évre 16 pengő.} \end{array} \right.$</p> <p>Allami alkalmazottaknak 50 %-os kedvezmény jár.</p>	<p>Verantwortlicher Redakteur: Dr. Emil Unger.</p> <p>Administration: Ungarischer Landesfischerei-Verein, BUDAPEST, Kossuth Lajos-tér 11. II. 215.</p>
<p>Szerkesztőség: Budapest, II., Herman Ottó út 15. sz. Országos m. kir. Halélettani és Szennyvízvizsgáló Intézet</p>	<p>HALÁSZAT — (FISCHEREI) FACHBLATT FÜR DIE GESAMTINTERESSEN DER FISCHEREI Organ des Ungarischen Landesfischerei-Vereins Budapest.</p>	<p>Redaktion: Kgl. Ung. Landesanstalt für Fischereibiologie und Abwasserkunde. Budapest, II., Herman Ottó-út 15. sz.</p>

TARTALOM: Hivatalos rész. Pisztrángtenyésztési tanfolyam. — A magyar halászat multjából. *Dr. Lukács Károly.* — A balpiac helyzete októberben. *Uzoni László.* — A törpegém. *Vásárhelyi István.* — Társulatok—Egyesületek. — Árjegyzés. — Hirdetések.

INHALTSANGABE FÜR DER AUSLAND: Amtlicher Teil, — (Lehrkurs für Forellenzüchter). — Aus der Vergangenheit der ungarischen Fischerei. — Der Fischmarkt im Oktober. — Der Zwergreißer. — Gesellschaften und Vereine. — Preisliste. — Anzeigen.

Hivatalos rész.

Országos Halászati Felügyelőség.
Budapest. II. Forint-utca 12. I.
Telefon: 154-959.
104/1941. szám.

Felhívás

Magyarország összes tógazdaságaihoz.

Az ország 1941. évi tógazdasági haltermése, valamint takarmányozási és egyéb adatainak megállapítása végett felkérjük a t. Címet, hogy a csatolt kérdőívet kitöltve legkésőbb november hó végéig hivatalunknak, saját érdekében, beküldeni szíveskedjék.

Megjegyezni kívánjuk, hogy amennyiben tógazdaságának lehalászását csak részben észölte volna, úgy a részlet eredmény hangsúlyozása mellett a kitöltött kérdőívet feltétlenül küldje meg.

Tógazdaságaink érdekét kívánjuk elősegíteni akkor, amikor a kérdőívünk végén az eladó ivadékokra vonatkozó adatokat bekérjük. A november hó végéig beküldött adatokat a Halászat decemberi számában kívánjuk közölni.

Budapest. 1941. október hó 31.

Országos Halászati Felügyelőség.

1941. évi Kérdőív.

	tulajdonát képező bérletét
Tógazdaság neve és pontos címe:	
1. 1941. évben tógazdaságilag üzemben volt összesen	kat.hold
2. Bruttó termés kat. holdon	mázsa
Ebből 1 nyaras dg. átlagsúlyú pontyivadék	"
2 nyaras dg. átlagsúlyú pontyivadék	"
1 kg.-on aluli ponty	"
1 kg.— 1.50 kg.-ig ponty	"
1.50 kg.— 2.— kg.-ig ponty	"
2 — kg.-on felüli ponty	"
összes süllő termés	"
összes harcsa termés	"
egyéb hal termés	"
szeméthal termés	"
3. Volt-e a tógazdaságban 1941. évben halbetegség, mennyi kárt okozott (elpusztult halmennyiség lényeges súlya)	"

4. 1941 évben feleltetett haltakar-
mány:

kukorica	---	---	q
árpa	---	---	"
csillagfürt	---	---	"
-----	---	---	"
-----	---	---	"

5. 1941. év tavaszán kihelyezett
tenyészsanyag súlya

6. Tógazdaságnál felhasznált

istálló trágya	---	---	"
sértés trágya	---	---	"
mész	---	---	"
szuperfoszfát	---	---	"

7. A fentiek alapján 1 kg. hal ön-
költségi ára 1941. évben

8. 1940 ősztől 1941. év ősziéig
terjedő időben elejtett pészmapoc-
kok száma

9. Tógazdaság töltéseinek és mű-
tárgyainak állapota

Eladó halivadék:

	q	átlagsúly dg.	Pikkelyes stb. %	Egységár P/kg
--	---	------------------	---------------------	------------------

1 nyaras nemes ponty

2 " " "

Egyéb ivadék:

" "

Jegyzetek részére fenntartott hely:

Eselleg exportra kerülhető maximálisan 70 dg. súlyú el-
adó ponty összes mennyisége...q. átlagsúlya...dg. pik-
kelyes, tükrös%-ban.

aláírás.

Hirdetmény.

pisztrángtenyésztési tanfolyamról.

Az Országos Halászati Felügyelőség az Országos m.
kir. Halélettani és Szennyvízvizsgáló Intézet közreműködé-
sével az ország pisztrángos vizeinek belterjes gondozása,
a hazai pisztráng, a pérhal és a galócatenyésztés fokozása
érdekében 1941. évi november hó 19. napjától 29. napjáig
tanfolyamot tart.

A tanfolyamra bárki jelentkezhetik, a tanfolyam hall-
galása ingyenes.

A tanfolyamra jelentkezőknek helyegtelen kérvényüket
1941. október hó 25. napjáig az Országos Halászati Felügye-
lőséghez (Budapest, Földművelésügyi Minisztérium, Kossuth
Lajos tér 11.) kell benyújtani.

A tanfolyam résztvevői élelmezésükről és elszálláso-
lásukról Budapesten maguk tartoznak gondoskodni. A tan-
folyam gyakorlati része alatt a tanfolyamon résztvevők
elszállásolásáról a tanfolyam vezetője gondoskodik, annak
költségeit azonban a résztvevők megtéríteni kötelesek.

A tanfolyam elméleti előadásai és laboratóriumi bemu-
tatások folyó évi november hó 19. napján kezdődnek és
november hó 25. napjáig tartanak. Az előadások helye:
Budapest, Országos m. kir. Halélettani és Szennyvízvizsgáló

Intézet IV. számú palillon, II. Herman Ottó u. 15.

A gyakorlati helyszíni előadások és bemutatások a
Lillafüred melletti garadnavölgyi állami pisztrángtenyész-
tő tógazdaságban folyó évi november hó 27. napján kez-
dődnek és november hó 29. napjáig tartanak.

A tanfolyam befejezése után az Országos Halászati
Felügyelőség a tanfolyam látogatásáról igazolványt ad. A
tanfolyam résztvevői, ha a m. kir. erdőigazgatóságtól vagy
magán uradalmak erdészeti üzemvezetőségétől a tanfolyam
után teljesített 2 évi gyakorlatról bizonyítványt mutatnak
fel, az Országos Halászati Felügyelőségnél vizsgára je-
lentkezhetnek. A vizsga sikeres letétele pisztrángos tógaz-
daság és pisztrángos nyíltvizek kezelésére képesít és a
«pisztrángtenyésztő halászmester»-i cím viselésére jogosít.

A tanfolyam részletes tárgysorozata:

1941. november 19.

d. e. 10 óra. A tanfolyam megnyitása,

10-14 óra. A víz, — különösen a pisztrángtenyésztésre al-
kalmatlan vizek fizikai és kémiai tulajdonságai.

1941. november 20.

9-12 óra. A hazai és meghonosított pisztrángféle halak.

A fajok felismerése és megkülönböztetése. Az
egyed fajok szervezete és biológiája. (Vetített
képekkel).

d. u. 15 órától. Laboratóriumi bemutatások és módszerek
gyakorlása.

1941. november 21.

9-12 óra. A természetes pisztrángos vizek gondozása.

d. u. 15 órától. Biológiai gyakorlat. (Halak boncolása és
haltáplálék vizsgálása).

1941. november 22.

9-11 óra. Halak betegségei

11-13 óra. Halak ellenségei

d. u. 15 órától. Kémiai és biológiai gyakorlatok.

1941. november 24.

9-11 óra. Pisztrángos tógazdaság műszaki berendezése.

11-13 óra. Pisztrángfélék mesterséges tenyésztése és a
pisztrángos tógazdaság berendezése.

d. u. 15 órától. Biológiai és kémiai gyakorlat. Mikrosz-
kopi vizsgálatok.

1941. november 25.

9-12 óra. A m. kir. kincstári erdőségek halaszvizei, azok
halállományának gyarapítása érdekében szüksé-
ges tennivalók. A kincstári erdőőröknek a ha-
lászati fejlesztése terén való tevékenysége és hi-
vatása.

1941. november 27.

Egész nap. A garadnavölgyi tógazdaság helyszíni bemu-
tatása. Költőház berendezése, költőedények ke-
zelésének, ikrák vizsgálatának bemutatása és gy-
akorlása. Vízvizsgálatok, oxigén meghatározások,
haltáplálék vizsgálatoknak a helyszínen való gy-
akorlása.

1941. november 28.

Egész nap. Ikra kezelése, csomagolása, halszállító hydro-
bionok kezelése, pisztrángtakarmány elkészítése,
adagolása, a hal etetésének gyakorlati bemutatása.

1941. november 29.

Délelőtt. Horgászszközök és sporthorgászat bemutatása.

A magyar halászat multjából.

*Kisszántói Pethe Ferenc írása a fogásról és a jégi halá-
szatról. (1797-1814)¹*

Azoknak a kiművelt, külföldet járt magyaroknak sorá-
ban, akik Széchenyi István előhírnökeiként, a felvilágoso-

¹ A magyar halászat történeti adalékainak folyóiratunk
1939. évfolyamában megkezdett közzétételéből ezeket az
ismertető cikkeket sem véltük kihagyandóknak, amelyek
sem Herman Ottó (A Magyar Halászat Könyve II. 844-46),
sem pedig Vutskits György (Halászat. 1916) bibliográfiá-
jában nem szerepelnek.

dási mozgalom hatása alatt, ráeszméltek nemzeti gazdaságunk elmaradottságára, *Tessedik* (vagy *Teschedik*) Sámuel, a szarvasi gyakorlati gazdasági iskola alapítója után, a nála húsz évvel fiatalabb küsszántói *Pethe* Ferenc foglalja el az első helyet. 1762-ben született Bűdszentmihályon szegény nemes ref. szülőktől, a debreceni kollégiumot végezte, azután Utrechtbe ment akadémiaira és teljes 8 évet töltött hollandus, német és angol egyetemeken, de érdeklődését mindennél főleg a mezőgazdasági ismeretek költötték le. 1796-ban lért vissza, de avégből, hogy tapasztalatait és tudományát honfitársaival közölhesse, Bécsben volt kénytelen letelepedni, mert csak ott kapott engedélyt ismeretterjesztő folyóiratának kiadására. Hasonló törekvésű hazai barátai közreműködésével 1796-ban megindította a *Magyar Ujság*-ot, mely a 25. számtól kezdve a 35. számig *«Gazdaságot Tzélözó Ujság»* címen jelent meg, a szeptember 6.- 36. számtól fogva pedig a következő év végéig *«Visgálódó Magyar Gazda»* címen terjesztette népszerű modorban, izes magyar nyelven a hasznos gazdasági tudnivalókat.

Munkássága egyirányban haladt Festetics György gróf nemes nemzetnevelő törekvéseivel, s így érthető, hogy meghívást kapott az 1797-ben felállított Georgikon mezőgazdasági tanszékére, melyet ez év októberében el is foglalt. Matézist és mezőgazdasági műtant is tanított. Két év múlva tisztartója lett a keszthelyi uradalomnak és többek közt bevezette a tíz-szakaszos fordulót. A szélmalom alkalmazását hollandus tapasztalatok szerint, valamint a sáfrány nagyban termesztését *Pethe* honosította meg hazánkban. Négy évi keszthelyi működés után saját kérelmére távozott és Eszterházy Miklós herceg 10 uradalmának tisztartója és más uradalmak főigazgatója lett. 1814-től 1818-ig szerkesztette a *«Nemzeti Gazda»* című nagyértékű folyóiratot először Bécsben, majd 1816-tól kezdve Pesten, «a két magyar haza költségen». Legértékesebb műve a hatalmas, háromkötetes *«Pallérozott Mezeigazdaság»* (1805-1816), mely a törekvő, okos gazdáknak évtizedekig valószínű biblíája volt. Élete utolsó éveit Erdélyben töltötte ahol 1832-ben, Szilágyosomlyón bekövetkezett haláláig, kilenc félévíg szerkesztette az *«Erdélyi Hiradó»* című érdeemes folyóiratot.

E sorok írójának figyelmét *Pethe* Ferenc munkásságára az a kis közlemény hívta fel, mely a *«Visgálódó Magyar Gazda»* 1796. évi 42. számában jelent meg a Balaton tó különleges haláról, a *fogasról*. Azt írja ebben, hogy:

«Magyar Országban, a Balaton tavában fognak egy különös hal-nemet, melyet ott *fogas* hálnak neveznek. Mitsoda hal lehet ez? A nagysága olyan, mint egy Stokvis (olv. Sztakfisz — belgául), melyet szintűgy meg lehet száraztatni és füstölteni. Már egy-néhány okos ember elkezdett vele vizsgálódni, — nem fogja megbánni. Ha ez a jóízű hal az urak asztalára kapaszkodhatik, jól jár a Balaton környéke. Javasoljuk a szakátsoknak: igen jóízű, tegyék fel az asztalra, mint ujságot.»

Lehetséges, hogy *Decsy* Sámuel, a bécsi Magyar Kurir érdeemes szerkesztője emlegette *Pethe* előtt a Balaton fogasát, melyet jól megismerhetett 1796 nyarán Füreden töltött többhetes kúrája alkalmával; azt írja róla utileveiben, hogy: «Minden balatonbéli halak közt legjobbnak tartatnak az úgynevezett Fogasok (Süllőnek hívják más tartományokban)....»

A *«Gazdaságot Tzélözó Ujság»* szerzői nevében *Pethe* 1796 június 28.-án felhívást intéz a magyar közönséghez és igyekszik érdeklődést kelteni a magyar vízben és földben rejlő és kiaknázásra váró kincsek iránt. 14 pontban sorolja fel azokat a terményeket, ásványokat és egyéb gazdálkodási lehetőségeket, melyek hivatva volnának a magyar nemzeti gazdaság, főleg a kereskedelem fellendítésére. A 10. pontban a halászatról és a kitűnő magyar halakról beszél, amelyek legkülömbjéről, a fogasról már külön cikkben megemlékezett.

«Az a rendkívül való Hal-béli áldás olyan Magyar Országban, hogy talám egy tartomány sincs Európában hozzá hasonlóan ebben a tekintetben is. Potyka, tsuka, tzompó, keszeg, pisztráng, tok, hartsa, viza, ketsege annyi van, hogy tsak a hallal való kereskedelemmel sok ezer ember tisztességesen, még ugyan tisztességesen pedig élélhetne. A Dunában

terem a legjobb ízű potyka és tsuka; a Vágban terem a Sálm vagy Semling; a Tisza tele vagyon potykával, tsukával, hartsával, tokkal, vízával s azzal a híres ketseggel: azt a legjobb ízű halat pedig, a pisztrángot, nem tsak a Tiszában, hanem majd mindenütt lehet fogni... Ez az utolsó az a híres hal, amelynek megkóstolására 20-30 mérföldnyire elmennek az utazók, kivált az Anglusok. Sabaudia és Piemont között való grájnitzon, a Cenishegy tetején való tóban van a legjobb pisztráng Európában. *Mi is ott hevertünk harmadnapig tsak azért, hogy a magunk fogl. pisztrángból lakhassunk jól...* A pisztráng is jó hát egynek, amellyel az utazó Anglusokat bekapassuk Magyar Országra pénzt bőven költeni s nálunk hagyni. De gyertünk a magyar halra, jobb a' nekünk.

Hát nintszen abban semmi mód, hogy mi a mi halunkból nagy kereskedést indítsunk? Van. tsak fogjunk hozzá, *Messze el lehet a halat vinni, ha az ember gondos és tvél hozzá.* Hiszen az aprótseprő közönséges halat nem szükség, hogy messzire vigyük; vigyük a szomszéd vármegyébe, ahol nints hal s jó pénzt vagy pedig más valamit adnak érte, ami ott bőven, nálunk pedig nem terem. s azonkívül meg is köszönik. Nem jobb lett volna-e Szent Mihályon (Szabolcs Vármegyében) 1775 táján azt az 1000 másányi egynéhány bogja halat legalább 2-300 forinton eladni, mint ott hagyni veszni a tóparton? Ezen helység mellett tsak egy rétes tó vagyon, mely a Tiszából minden tavaszon megárad; de annyi Tisza-halja van neki, kivált az áradás után és télben, hogy tsak azzal bé lehetne tölteni 5-6 vármegyét. Igenis, bé lehetne tölteni úgy-e, ha azok a drága potykák, tsukák önként kimászkálnának s a szomszédos vármegyékbe, a Kunságra gyalog elballagdógnának, eladnák magukat s a pénzt hazaküldenék?

Mi, ha a Halászoknak helyekben volnánk, az angolnával (ez is terem nálunk), tokkal, vízával külső országokra is elmennék. Ugyan drágán fizetjük mi itt Bétsben a vizahúst (egy portzió, mely nints fél font, 12 kr.); sokat érne hát egy 15-16 másányi viza, amilyet néha Magyar Országban lehet fogni. Egyszóval, a hallal való kereskedelem is egy hasznos Gazdaság. Jó példával mennek elől az illysháziai (Pozson Vm), keszthelyiek (Szalad Vm), a tzigándiak (Zemplén Vm), a guttaiak (Komárom Vm) s mások. Azt mondja a híres *Beél*, hogy egyszer egy Kerekes nevű illysházi halász 6000 halat húzott ki egyszerre hálójával. A keszthelyiek leginkább télben halásznak a jég alatt; a szokás szerént likokat vágnak tizet, huszat egy tojás forma hosszú kerületben, melyben a két végen való lik egy ölnyi széles; az egyik nagy liken bédugják a varsát (értsd: húzóhálót, L. K.), a másikon pedig kivonják hallal tele. Az apró közlik arra való, hogy egy hosszú rud (hogy híjják ezt a rudat, most nem jut eszembe) eszközlése által a varsát elébbelőbb húzogassák. Vagyon oly nap, amellyen 200 mása halat fognak. Veszedelem is köttetett ugyan az ilyen dologhoz, kivált az olyan nagy vizen, mint a Balaton; mint 1782-ben egyszerre 46 ember holt a vízbe a halászás miatt: de azért *Casus usum non tollit* (egy baleset nem szünteti meg a szokást, L. K.) A szorgalmas tzigándiak megszáraztják a halat s messze földekre hordják eladni. Vagyon már hát szárított halunk is....»

Pethe Ferenc a következő évben Festetics György gróf hívására Keszthelyre költözött, mint a Georgikon tanára és négy évig élt itt előkelő állásban a balatonparti uradalomban, hol gyakrabban nyilhatott alkalmá a halászat tanulmányozására is. Akárcsak száz évvel előtte *Bél* Mátyásra² úgy *Pethe*re is feledhetetlen benyomást tett a jégi halászat látványa, aminek bizonyossága az, hogy 1814-ben, Bécsben megindított gazdasági folyóiratának, a *«Nemzeti Gazda»*-nak már első évfolyamában megjelent az ő tollából (úgy-szolván az egész folyóirat az ő szellemi munkája volt) a *jég alatt való halászásnak* részletes leírása, amint alább következik:

«Az itt következő halászat módja minden olyan vízben, amelly simán szokott befagyni, legalább nem olyan götsör-

²V. ö. Dr. L. K.: Egy XVIII. századi polihisztor kiadatlant írásai a magyar halászatról. *Halászat*, 1940, július.

tős, mint többnyire a Duna, megeshetik: de leggyakrabban nagy tavakon s fójóvizek öntésein szoktuk azt mi Magyarok, igen nagy könnyűséggel elkövetni. A készüllet ebből áll:

Van például egy nagy gyalom (kétszárnyú, segges háló, Pethe F. megjegyzése³), melynek a hossza szintúgy mint szélessége a víz nagyságához és méjségéhez van szabva; ja hálójukak nagysága pedig a halak nagyságához van mérsékelve. A Dunára s Balatonra, ahol az egy és kétfontos halakkal keveset gondolnak, a háló juka mintegy három négyszöghüvelyk (kb. 75 mm. szembőségű, L. K.); de ha a félfontos halak is tárgyba esnek, mint például a pisztráng és kelsege, olyankor másfél és két négyszöghüvelykes jukakra kötetik a gyalom hálóját. A közönséges nagyságú gyalomnak egyikegyik szárnya 20-25 öl hosszúságú; szélessége siker vízben egy, méjj vízhez másfél öl, több vagy kevesebb; a seggi vagy tsúltsa hosszúsága, a háló szélességéhez mérsékelve, 4, 5-10 öl hosszúságú.

Egyéberánt, a gyalom készülletét alkalmasint minden ember esméri, akinek arra szüksége lehet: mert ahol a hazában halászhaló nagyotska víz van, ott a gyalom sem ujjság. Elég az, minél finomabb iszárgából van a háló kés íve, és minél nagyobbak annak a jukai, annál könnyebb az. A két mejjékkötélnek is, amelyekhez a háló két széle van kötözve, nem szükség igen vastagnak lenni; mert a jó halászok keze között a gyalmon igen kevés erőltetés esik; a hartsa sem szokott a kötélben, hanem rend szerént az iszárgában kárt tenni: de ez is nem minden vízben s ahol terem is, ritkán szokott megenni. — A háló kifeszítő vagy lehúzó tereh, ahol tsinosabban megyen a mesterség, ón (értsd: ólom, L. K.); másképp tsak holmi darab kövek s téglák. Az emelő vagy felső kötél vízszint tartó eszközökéig, ha van, kork (érts: paratölgy kérge, L. K.); külbömben tsomó gyékényekkel is érőt-érünk.

A gyalom szárnyán túl nyúlik még a felső kötél, tsak magánosan, jó darabig, mindenik oldalról, sokszor megannyira is, amekkora hosszú a gyalom szárnya: de vigyázó halászok keze között erre a hosszú kötélre kár a költséget vesztegetni, mint mindjárt meglátljuk. Mind a két húzó kötélnek a végire van kötve egy-egy hosszú, egyenes és könnyű fenyőrúd, — minél hosszabb, annál jobb, mert ezáltal a hosszúság által igen sok munkát kíméllnek meg a halászok a jégvágásban. — Van még a halászoknak egy különös szerszáma (a neve nem jut eszembe, mert régen nem forgott előttem, — hacsak nem mankó, kampó, kákö vagy talán kortsoja?)⁴ melynek a hossza 4 talp, vastagsága karomnyi, könnyűfából; az alsó végén van egy görbe, lapos és köpűs vas, valamint a kutostoron, amiibe a vedret akasztják; de olyan tágas a horga, hogy abban az említett rúd lotyogva elférjen. Ilyen szerszám van legalább négy egy gyalomhoz. Most már itt van minden szerszám és készüllet; azonkívül, hogy minden halásznak egy hosszú vasú,

³ A zárójelben foglalt, népies hangzású tájszó Herman Ottó mesterszótára szerint Kőröstarcsa táján használatos a gyalom egy részének, a húzóháló zsákjának megjelölésére; az Ipoly mentén a varsát értik rajta.

⁴ Mai olvasóban mosolyt kelthet a tudós szerzőnek nyílt közvetlensége, mellyel beismeri a fontos szerszám nevének emlékezetéből való kiesését. Napjaink írója ilyen esetben egy levéllel könnyen segít magán, de akkoriban, amint éppen a «Nemzeti Gazda» egy későbbi számában olvassuk, Sümegről Bécsbe 28 napig, odavissza tehát közel két hónapig ment a levél (itt megjegyezzük, hogy ezt az érdekes folyóírást is az első két évben Bécsben lehetett csak kiadni). A Pethe fenti jegyzetében foglalt műszavak felsorolásából egyébként az derül ki, hogy ő összekeverte a rúdhajtó villát a gemicsel, melyet gamónak, kamónak is neveznek néhol; az utóbbit, a félrecsúszott vezérrúd keresőjét egynek vette a rúd előrehajtójával. Mindkét jellegzetes szerszám tudvalévóleg a vezeres kezeügyében van, aki — nem úgy, mint Pethénél olvassuk — egymaga látja el az egész léksoron a vezérrúd hajtását s csak a fordítás nehéz műveleténél veszi még egy halász segítségét igénybe.

hosszú nyelvű fejszéje van. Kezdjünk hát a halászathoz.

Az ilyen halászathoz kell 8. de jobb kétannyi vadra-termet nem didergő ember, keresztül övedzett gubában, bagojsüveggel, jégpatkókkal. Ha a gyalom két szárnya együtt 40 öl, elkezdik a líkeket (jukakat) vágni a jégen, két sorral, a sort egymáshoz olyan forma karikásan, mint egy tojásnak a két oldala. Kezdeten, ahol a gyalomot hébocsáttják, s a végen vágnak egy kis öl távosságú kerek vagy szegeletes líket. A kerek jobb gyange jégen (mely 6 hüvelyknél vékonyabb ne legyen), mert nem szakad olyan könnyen le, mint ha szegeletes az. Akkor elkezdik a tojásforma kerekedést a líkekkel és vágnak a gyalomlíkhez kétfelől, egy jó öl híjján annyira, amilyen hosszúk a vezérrúdak, egy-egy kis líket, tsak másfél, legfeljebb két talp szélességűket, minden tsifrázás nélkül, s a jégét kivévén, a lík mellé teszik, líksor-nyu tában, hogy lábaltat ne legyen. Innen kétfelé tovább mennek, vagyis a több ihalász már addig is a kövfekezendő líkeken dolgozik, két okosabbnak mérséklése után úgy, hogy az így kivagdalt 20-30 s több pár apró lík kétfelől együt egy tojás kerekességű jégtérséget formáljon, melynek a két végére való egy-egy lík olyan nagy, mint elébb mondtam.

(Folyt. köv.)

A halpiac helyzete októberben.

Szeptember folyamán az árkormánybiztosság igekezett adatokat gyűjteni arra vonatkozólag, hogy tulajdonképen mennyi is a tógazdasági ponty előállítás költsége. Szeptember végén azután értekezletet hívott össze a halár megálapításának kérdésében. Ezen az értekezleten résztvettek a nagykereskedők, résztvett több termelő, de meghívták az értekezletre a vendéglősök ipartestületét is. A budapesti vendéglősök ugyanis már előzőleg kérték az árkormánybiztosságot, kötelezze a nagykereskedőket arra, hogy nekik is nagybani (vizonteladói) árban adják az élőpontyot.

Az értekezletet vezető tisztviselő közölte az árkormánybiztosság tervezte legmagasabb termelői árakat. E szerint a legalacsonyabb ár (a kilón aluli ponty): 1.70 P, a legmagasabb pedig (a 2.5 kg-on felüli) 2.10 P lett volna. A termelők az addig 2.60 P-s ár alapján sokkal magasabb árakra számítottak, úgyhogy nem is voltak e tervezett áraknál meglegedve. Kétségtelen viszont, hogy a német exportárhoz viszonyítva (1.26 márka) még ezek az árak is magasnak látszottak.

Ismeretes, hogy az árkormánybiztosság a nyár folyamán rendeletileg szabályozta az élőponty árát olyképen, hogy az 1 kg-on felüli ponty termelői árát 2.60 P-ben, vizonteladói (nagykereskedői) árát pedig 3.20 P-ben állapította meg. Ez az ár kifejezetten nyári ár volt, s hatálya szeptember 15-ig terjedt. Minthogy azonban szeptember 15-ig az árkormánybiztosság nem tudott annyi adatot összegyűjteni, amennyi az új árszabályozáshoz elegendő lett volna, szeptember 15-én a nyári ár hatályát meghosszabította egy hónappal. A 2.60 P-s legmagasabb termelői ár tehát érvényben maradt október 15-ig. Csakhogy októberre már elmúlt a nyári nagy élőponty-szüke, úgy hogy ezért az árért már senkisésem vásárolt halat. Am nem is vásárolhatott, mert folyóvizeink erős apadása következtében nyílt vizeinkről nagyon sok olcsó hal került a piacra, de most már nemcsak csuka és süllő, hanem ponty és egyéb hal is.

Az idő hűvösebbre fordultával megkezdődtek a tógazdasági lehalászások, és ezzel egyidejűleg a termelők is érdeklődtek a piaci helyzet felől. A kereskedők azonban, ha még annyira szükségük volt is halra, nem nagyon merték vásárolni, hiszen nem tudhatták, hogy az új rendelet végülis milyen árakat fog megállapítani.

Elérkezett azután az október 15-e, — a rendelet azonban még egyre késétt. Természetesen ez csak fokozta a piaci helyzet bizonytalanságát. Az árkormánybiztosságot most már nemcsak sürgető kérdésekkel ostromolták — termelők és kereskedők egyaránt —, hanem a kereskedők azt is kérték, tegye lehetővé a kibocsátandó rendelet, hogy a még

drága áron vett halaikat az új rendelet megjelenése után, egy bizonyos ideig, a régi árban árusíthassák. Erre ígéretet is kaptak. Az új rendelet viszont nemcsak hogy a hó végére, hanem még november első napjaiban sem jelent meg, ami még lovábbi és még nagyobb bizonytalanságot okozott a halpiacon.

Nem tudhatjuk, milyen magasabb szempontok vezették az illetékes tényezőket akkor, amikor ennyire késlekedtek az új rendelet kiadásával. Az általános vélemény azonban az, hogyha az árkormánybiztosság egyszer már beleszólt a halárak alakulásába, és nem volt hajlandó az élőponty árának további alakulását szabaddá tenni a lehalászások utáni időre sem, az árszabályozás kérdésében céltudatos és következetes munkát kellett volna végeznie. Hiába volt már a szeptember 15-ig megállapított nyári ár érvényének október 15-ig történt meghosszabbítása is, de különösen súlyos hiba volt, hogy október 15-én nem jelent meg az új rendelet. A piacon teljes bizonytalanság lett urrá, és — miként már ilyenkor történni szokott — közben a legvadabb és legképtelenebb híresztelések kelttek szárnyra.

Igazán szerencsének mondható, hogy szabad vizeink bőségesen ontották a halakat (főként a csukát), s e halak olcsósága következtében a drága élőponty szinte másodrendűvé vált a piacon.

Külön és hosszan lehetne szólni még arról, micsoda árzuhanást idézhetett volna elő az a nagymennyiségű nyíltvízi hal, amelyet főképpen a Délvidéken fogtak halászaink. Ez a hal azonban jórészt a német piacra került (oly tételekben, hogy a tájékozatlanok talán el sem hinnék!), — természetesen jegelt állapotban. Azért a belföldi piacon is bőven maradt belőle, úgyhogy a közönségnek októberben sem kellett nélkülöznie az olcsó halat. Így a nyíltvízi hal a múlt hónapban is erős versenytársa maradt a tógazdasági élőpontynak, s ha a kiviteli lehetőségek következtében a «halkrach» nem is ütött be, az élőponty iránt már csak ezért is nagyon lanya volt a kereslet.

Uzoni László

Az Országos Halászati Felügyelőség kiköltözött a földművelésügyi minisztérium palotájából. Új helyisége, amint már mult számunkban közöltük: Budapest II. Forint utca 12. sz., I. emelet. (Telefonszáma: 154-959.) Vezetője Csernyus László kir. műszaki tanácsos.

A földművelésügyi Minisztérium Halászati Ügyosztálya Heincz Pál miniszteri osztálytanácsos vezelése alatt továbbra is a régi helyén maradt.

A 122-936 sz. telefonon ezentúl nem az Országos Halászati Felügyelőség, hanem a Minisztérium Halászati Ügyosztálya jelentkezik.

A törpegém.

Az alig gerlenagyságú törpe-, vagy pocgém (*Ixobrychus* m. minutus L.) az ország majdnem minden vizénél, még a legkisebb pocsolyánál is található, ha azok elegendő táplálékot és búvóhelyet nyújtanak számára.

Tollruhája: a fejetején, tarkóján, hátán, vállán feketés-zöld csillogású. A szárnyak felsőrésze és alsó teste rozsdasárga, melloldala pedig feketésen foltos. Evező- és kormánytollai feketék. A szeme sárga. A csőr orma barna, míg maga csőr halványsárga és a lábak zöldeskésárgák.

Méretei: hossza 40 cm., szárnya 57 cm., farka 5 cm., kiterjesztett szárnya 57 cm., lába 4.5 cm., súlya pedig 130-150 gramm.

Földrajzi elterjedése: Európa és Ázsia nyugati része, a 60-ik északi szélességi fokig.

Telelőre fölünk szeptemberben vonul el és április végén, május elején érkezik vissza.

A gerléhez hasonló tojásait. — számszerint 5-6 darabot, — június elején találjuk. Ezek színe frissen zöldes-fehér.

Fészket nádasban, vagy bokrok közé, esetleg fákra rakja, gallyakból, vagy nádlevelekből. Telepesen nem fészkel. Hogy a fészkelő párok számát a táplálék mennyisége szabályozza, azt régebben Jászberényben, a Zagyva mentén figyeltem meg. Itt a sebesebb folyású részek mellett a fész-

kek kilométerekre voltak egymástól, míg a mocsaras helyeken, alig pár méter távolságban, többet is találtam.

A törpegém igen rejtett életmódot él. A fészkekhez közeledve ritkán száll föl. Ilyenkor először különböző helyeken tornássza magát igen ügyesen tovább és csak megszorítva repül kisebb távolságra. Ezt az alakoskodást különben a fejlettebb fiókák is állandóan gyakorolják. Jelenlétét legtöbbször csupán távoli kutyaugatáshoz hasonló hangja árulja el. (innét egyik népies neve, fakutya) mit nászidején elég gyakran hallat.

A törpegém (Vásárhelyi István eredeti felvétele.)

Mint vízparton élő madár, ez sem kerülhette el azt a gyanúsítást, hogy a haltenyésztésre káros. Pedig mint alább látni fogjuk, ezen a téren kártétele alig számottevő. Hála Istennek hazai madaraink táplálkozásának ismerete ma már annyira fejlett, hogy egyáltalán nem vagyunk arra utalva, hogy erre vonatkozó adatokat külföldi vizsgálatok után kelljen idéznünk. A törpegém táplálkozását dr. Vasvári M. dolgozta föl (*Aquila* 1927/28. p. 356-361.) sok egyébvel együtt. Ezekből az alapos vizsgálatokból megtudjuk, hogy madarunk táplálékának csak 24.5%-át teszi a hal s az is csak a partok s a felszín közelében tartózkodó, értéktelen keszegtélék aprajából kerül ki. Ezzel szemben tápláléka nagy százalékban a halivadéokra káros vizi bogarak s azok lárváiból áll. Ez mindjárt természetesnek is tűnik föl, ha madarunk testalkatát s utána táplálékszerzőmódját vizsgáljuk. Kurta lábaival u. i. mélyebb vízben, ahol esetleg halat bővebben zsákmányolhatja, nem is gázolhat. Ezért csak a partról, vagy a sekélyebb parti vizekből, esetleg a vízre hajló nádszálakon, fűzfagallyakon állva, szerkezheti meg a táplálékul szolgáló állatokat. A káros haltogyasztás ellen, az alapos gyomortartalomvizsgálaton kívül még kézzelfogható bizonyítékot szolgáltat az a tény is, hogy sokszor egészen kis pocsolya, kenderáztató, vagy kubikgödör mellett is nagy számban található fészkelve. Ezt igen jól megfigyelhettem a szatmári s szabolcsi égeres, sásos pocsolyáknál, hol minden évben rendszeresen nagy számban költött, főleg az égeresek alját benövő rekeltlyfűzön. Ez érthető is, mert a sekély s gyorsan fölmelegedő vizekben állandóan hemzseg a törpegémtáplálék ami közt azonban legkevesebb a hal, mivel az a sekély és oxigénszegény

vízben meg sem tud élni. Ezeket a megfigyeléseken kívül több ízben végeztem etetési kísérleteket is, úgy fiatal, mint öreg madarakkal. Határozottan állíthatom, hogy, ha kísérleti állataimat állandóan hallal eteltem, azok hamarosan elpusztultak. Míg a vegyes táplálékon tartott, ellenőrző kísérleti állataim leegjobb egészségben, tovább éltek. Akár az egészben nyújtott apró halat, akár a szeletekre vágott halhúst csak akkor fogyasztották, ha mást nem kaptak. A hallal szemben még a madár- vagy pocokhúst is mindig clönyben részesítették. Még legszivesebben a réticsikot fogyasztották, akár elevenen, akár dögöltten adagoltam. Táplálkozási módjára igen jellemző, hogy a nyújtott táplálékot nem csak a vízből szedte ki, hanem a földre téve is minden alkalommal elfogyasztotta. Ez mindenesetre érthetővé teszi a gyomortartalmakban Vasvári által talált nagyszámú szárazföldi bogár, lótelű és pók jelenlétét is. Érdekes, hogy a gyomorokban piócát egy esetben sem talált feldolgozójuk, pedig az én kísérleti állataim, a nagyböbbermetű, alsóbbrendű rákokkal, Branchipus, Apus-okkal együtt igen szerették. Ennek okát abban látom, hogy a puhatestű pióca a gyomorban hamar megemésződik s így aztán majdnem lehetetlen abban kimutatni. Ez igen szemléletesleg érzeti, hogy a pontos táplálkozás megállapításánál, még az igen alapos és nagyszámú gyomortartalom vizsgálata mellett is milyen nagy szükség volna a kísérleti etetésekre is.

A dr. Vasvári gyomortartalomvizsgálataiból s az én kísérleti etetéseimből tehát kitűnik, hogy a törpegém halfogyasztása nem is olyan jelentékeny, mint azt eddig, a felületes megfigyelések alapján, gondoltuk. Sőt, a nagyszámú ivadékpuszító rovar, és álca fogyasztásával, még hasznót is hajt. Ez mindenesetre jelentősebb, még rendszeresen kezelt tógazdaságokban is, mint az esetleg elfogyasztott néhány apró ivadékkal, amiről nem is tudjuk biztosan, hogy egészséges volt-e, s elfogyasztása nem volt-e haszon az állományra nézve. A törpegém inkább közömbös, mint káros. Indokolatlanul tehát ne pusztítsuk, bár országunkban még mindig van elég.

Ha pedig valaki mégis elejt belőlük, küldje be tudományos vizsgálatra a Madártani Intézetnek. (Budapest II. Herman Ottó ut 15.)

Vásárhelyi István.

Társulatok—Egyesületek.

Jegyzőkönyv.

Felvetették az Országos Halászati Egyesület 1941. évi október hó 10-iki választmányi ülésről.

Jelen voltak: Répássy Miklós alelnök, Heincz Pál igazgató, Báldy Bálint, Corchus Zoltán, Kovács Miklós, dr. Maucha Rezső, Nyáry János, dr. Raskó Pál, dr. Schulmann Emil, dr. Unger Emil, Zimmer Ferenc választmányi tagok és Kontur György titkár.

Kimentették magukat: Tomcsányi Vilmos Pál elnök, báró Szurmay Sándor alelnök, Antalffy György, v. Barcza Imre, Corchus Dezső, gróf Festetics Sándor, Igmándy Aladár, vitéz Illésy Zoltán, Illik Viktor, dr. v. Paluzsay László, ifj. Zimmer Ferenc.

Répássy Miklós alelnök megnyitja az ülést, felkéri az igazgatót a tárgysorozat ismertetésére.

Legutóbbi választmányi ülés óta tagul jelentkeztek: Sipos Ferenc, halász és halkereskedő (Abara), dr. Tibor Ervin orvos, birtokos (Zombor, Sándor u. 16), Nemestóthy Jenő földbirtokos (Középdobrony u. p. Zalaszentgrót, Zala megye), Csordás Ferenc halászmester (Mesztegyő, Somogy m.), Rózsavölgyi József főorvos (Szentes), Dörner Miklós (Szilberek, Bács-Bodrog m.).

A választmány a tagul jelentkezetteket megerősítés végett a legközelebbi közgyűlésnek javasolni fogja.

1. *Halárak szabályozása.* Igazgató felkéri id. Zimmer Ferencet, hogy a fenti tárgyban tegye meg előterjesztését.

Id. Zimmer Ferenc előadja, hogy a vendéglősök ipartestületének hivatalos lapja az árkormánybiztosságnak egy meg nem jelent rendeletét közölte, amely szerint felhatalmazhatnának a vendéglősök, hogy három kg.-nál nagyobb

élőponty nagykereskedőtől történő vásárlása esetében kiskereskedői áron vásárolhatják a pontyot. A fenti közlés félreértésekre adhat alkalmat, annál is inkább, mert a vendéglősök lapja ezt a közleményt mindeztideig nem vonta vissza. Zimmer Ferenc jelenti, hogy ez ügyben eljárta a vendéglősök ipartestületének elnökénél.

A tárgyhoz többen szóltak hozzá, előadván, hogy a halár kérdésében az árkormánybiztosságnál megtartott értekezletre a vendéglősök ipartestülete is meghívást kapott és itt kívánságait előterjesztették. A halkereskedők felvilágosították az árkormánybiztosságot a vendéglősök ipartestületének túlzott kívánalmairól. A vendéglősök ipartestületének kiküldöttjei ezek után kívánságukat oda módosították, hogy az új halárakkal kapcsolatban esetleges igényeiket egy hónap múlva megvitatás céljából az árkormánybiztossághoz terjesszék. Az árkormánybiztosság viszont a halkereskedők meghallgatása után döntően a kérdésben:

Az úrmegállapítás tárgyában az ülésen jelenlevők jelentik, hogy az árak megállapításánál a Közélelmezési Miniszter Úr a döntést magának tartotta fenn. Zimmer Ferenc hangsúlyozza a halár megállapításának időszerűségét és annak szükségességét, hogy az új halárakról legalább tíz nappal előbb volnának az érdekeltek értesítendőek. A választmány tudomásul veszi a bejelentéseket.

2. *Halkivitel kérdése.* Az igazgató vázolta a kivitel kérdésében a német tárgyaló bizottsággal a nyár és az ősz folyamán történt megbeszélések lényegét.

A halkivitel kérdéséhez Corchus Zoltán és Raskó Pál szóltak hozzá és kifejtették, hogy a jövőre való tekintettel, valamint a szövetséges államokhoz fűződő barátságunk szükségessé és indokolttá teszi, hogy a szállítás kedvezőtlen árak kialakulása esetében is megtörténjék, még akkor is ha az nem jelent jó üzletet. Corchus Zoltán javasolja, hogy bizonyos kiegyenlítő alap létesüljön, amely a Budapestre waggon-tételben felhozott hal után fizetessék és ebből pótolhatnák az exportnál előálló esetleges veszteség.

A halkivitel kérdésében a választmány megkívánja vární azokat a tárgyalásokat, amelyeket a Kereskedelmi Hivatal a pontyár felemelése tárgyában folytat. Egyébként tudomás szerint az export-konlingensek kiadása a legközelebbi időn belül megtörténik.

3. *Csillagfürt-takarmány biztosítása.* Igazgató bejelenti, hogy a csillagfürtnek haltakarmány céljából való biztosítása érdekében az egyesület lépéseket tett és az Országos Halászati Felügyelőség az egyesület felkérésére az egyes tógazdaságok szükségletét megállapította. Az ország csillagfürt termése állítólag 1500 waggonra tehető kb. melynek 40 százaléka kerül kivitelre. Tógazdaságaink maximális szükséglete évi 350-400 waggonra tehető. A csillagfürt forgalma jelenleg még nincs korlátozva, de 28 pengős maximális áron a kereskedők nem hajlandók az igénylők részére csillagfürtöt szállítani, mivel külföldi kivitelnél 2 pengővel többet kapnak. Egyik tógazdaságunk például 35 pengős árral kapott ajánlatot, akkor amidőn az összes szállítási és egyéb költségek figyelembevételével csak 33 pengő körüli ár adódnék ki.

A csillagfürt zár alá vételére nézve tudomásunk szerint a Közéllátási Minisztérium a szükséges lépéseket megtesi és ennek folytán remény van arra, hogy a zár alá vett tételből a tógazdaságaink szükségletüknek legalább egy részét kielégíthetik. Tekintettel a tengeri-takarmány biztosításának fontosságára, csak ennek elintézte után kíván az egyesület választmánya a csillagfürt ügyben eljárni.

Tengeri takarmány biztosítása ügyben Igazgató szükségesnek tartaná ha a Közéllátási és Földművelésügyi Miniszter Urakhoz beadvánnyal fordulna az egyesület, melyek közül az első küldöttség terjeszteni elő. A két beadvány szövege már elkészült. A beadványhoz többen hozzá szóltak és kifejtették, hogy az igényelt, mintegy 800 waggon morzsolt tengeri mindössze az évi termésnek 0.2 ezrelékét teszi ki.

Többek hozzászólása után a választmány úgy határoz, hogy felkéri az egyesület elnökét, alelnököt, valamint vitéz Barcza Imre, Corchus Zoltán, dr. Raskó Pál és ifj. Zimmer Ferenc választmányi tagokat, hogy a Közéllátási Miniszter Urhoz a hal tengeri-takarmány biztosítása ügyében

az egyesület nevében küldöttségileg menjenek el.

Gummiciszma ügy. Titkár jelenti, hogy a gummiciszma biztosítása ügyében az egyesület és a felügyelőség az Iparügyi Minisztériumnál, a Gummiipari Szakbizottságnál és az egyes gummiiparoknál több ízben interвениált. Remény van arra, hogy az igényelt mennyiség egy részét sürgősen kiutalják. Titkár a választmányi tagok részére hosszúszerű és rövidszárú gummiciszmaikat kért mintaképpen. A hosszúszerű gummiciszmaiból a gyár kifogásainkra egy újabb, lényegesen jobb minőségű mintát küldött és közölte, hogy amennyiben 100-150 kg. új gummit tudunk részükre kieszközölni, úgy a mintánál is jobb gummiciszmaikat tudna előállítani. Ez ügyben azonnal érintkezésbe léptünk az Iparügyi Minisztériummal, bár a gummi kiutalására kevés remény van — tekintettel egyéb igényekre. A gummiciszma rendkívül sürgős, ezért minden lehetőséget megtesz az egyesület, hogy az már a lehalászásokra rendelkezésre álljon. Az egyes igénylő tógazdaságokat értesíteni fogjuk a kiutalásról, úgyszintén az igénylő halászokat is, hogy azután közvetlenül a gyárhoz forduljanak.

Vöröskórság elleni küzdelem. Igazgató jelenti, hogy a halászati ügyosztály javaslata alapján a Földművelésügyi Miniszter Ur 5.000 pengő támogatást nyújtott az egyesületnek a vöröskórság elleni küzdelem céljára. Kívánatosnak látszik azonban, hogy ennek az összegnek felemeléséhez az érdekelt tógazdaságok adományaik útján hozzájáruljanak. Az elnök javaslatára a választmány felkéri a igazgatóját, dr. Maucha Rezső választmányi tagot, hogy a legközelebbi választmányi ülésre a fenti összeg felhasználására tervezetét készítse el.

Mezőgazdasági kiállítási akváriumok üzembiztosító tele. Igazgató előadja, hogy a kiállítás egyéb részeinek nagy vízszükséglete (állatok itatása, stb.) valamint a csőhálózat csekély mérete miatt ki vagyunk téve annak, hogy a halak oxigénhiány miatt a kiállítás ideje alatt elpusztulnak. Ennek megakadályozása céljából feltétlenül szükségesnek látszik, hogy minden egyes akvárium levegőztető berendezéssel legyen ellátva. Az előbbi választmányi ülések határozata értelmében ajánlatokat kért. Egy ilyen berendezés költsége mintegy 1600-1700 pengőt jelentene. Kéri a választmányt, hogy erre a célra szükséges összeget megszavazni szíveskedjék. Egyúttal kéri az egyesületi tagok hozzájárulását is. Többek hozzászólása után a választmány kimondja, hogy az akváriumok levegőztető berendezésének megrendelését szükségesnek tartja. Erre a felhatalmazást az igazgatónak megadja és megbizja, hogy a fedezetre vonatkozólag javaslatát terjessze majd elő, addig is a költségeket az egyesületi pénztárából előlegezi.

Több tárgy nem lévén az elnök az ülést berekeszti.

Kontur György
titkár

Pézsmapocok gyűjtése.

Az ország szörme-ellátása szempontjából a háborús viszonyok között a hazai szörmek közül igen fontos szerepre teit szert a pézsmapocok. Ez az állat tógazdaságaink nak rengeteg kárt okoz és így a pézsmapocok szörmében támadt nagy kereslet és áremelkedés csak kedvező lehet számunkra.

Míg két évvel ezelőtt egy pézsmapocok bőrért mindössze két, három pengőt fizettek, addig ma kilenc pengőt is megadnak érte.

Tógazdaságaink és nyílvizi halászaink segítségére kívánunk lenni akkor, amidőn eladási helyről gondoskodunk.

Egyesületünket Hansa Ferenc szücsmester (Budapest, VII. Damjanich utca 2) írásban kereste meg és hajlandó Egyesületünk tagjai részére példányonként 5-10 pengőt fizetni. Az átvétel 30, 40 drb. eselén a helyszínen történhet, ha írásbeli értesítést kap.

A szörme szempontjából fontos, hogy a nyúzásnál vigyázzunk arra, hogy a bőr ne legyen bevágva és a bőr szárítása süvegalakú deszkára ráhúzva történjék. A deszkalap mérete fejnél kb. 5-6 cm., a másik végén kb. 12-14 cm. A szárítás lehetőleg hűvös helyen egy-két nap alatt

eszközölhető. A szárításnál a szörme a fára felhúzva befele legyen, vagyis a bőri lássuk felhúzott állapotban. Ügyelni kell azonkívül arra is, hogy a nyúzás a has felvágása nélkül történjék.*

Az átvételei árakat esetleg havonta is közöljük.

K. Gy.

Tógazdasági csillagfürt beszerzés kérdése.

Az Országos Halászati Felügyelőség tógazdaságaink 1942. évi csillagfürt igénylését összeállította és azt felterjesztette a halászati osztályhoz. A Földmiv. min. pártolólag tette át a Közélelmezési Miniszter Urhoz, azzal, hogy amennyiben a csillagfürt zár alá vétele megtörténik, úgy az igényelt mennyiség tógazdánk részére az Országos Halászati Felügyelőség útján utaltassék ki.

K. Gy.

Gummiciszma ügy.

Az Országos Halászati Felügyelőség a hosszú- és rövidszárú gummiciszma igényléseket összeállította és azt a Hungária Gummiiparnak, illetve az Emergő Gummiiparnak megküldte a kiosztás foganatosítása végett. A gummiiparok értesítettek minket, hogy a rövidszárú gummiciszmaik szétosztását megkezdték és a hosszúszerű gummiciszmaik gyártása is kezdődött, úgyhogy a «Halászat» megjelenésekor annak szétosztása ugyancsak folyamathban lesz.

K. Gy.

ÉRD-DUNAEGYHAZI HALÁSZATI TÁRSULAT.

Hirdetmény .

Az Érd-Dunaegyházi Halászati Társulat I.-VI. üzemszakra osztott érdekeltségi területének halászati jogát üzemszakaszonként 1942. évi április 1.-től 1947. évi december hó 31.-ig terjedő 5 és háromnegyed évre nyilvános árverésen bérbeadja.

Az árverést 1941. évi december hó 15.-én d. e. 10 órakor Adonyban, a községháza tanácstermében fogja megtartani.

A részletes árverési és bérbeadási feltételek Herbszt Jenő uradalmi főszámtartónál, a társulat alelnök-igazgatójánál megtekinthető, vagy beszerezhető. Adonyban.

Adony, 1941. október hó 25.-én.

Herbszt
alelnök-igazgató.

Gróf Jankovich Bésán Elemér HALNAGYKERESKEDÉSE.

Iroda :

Budapest, Ferenc József rakpart 17. Tel.: 186-299

Üzlet :

Budapest, IX. Központi Vásárcsarnok. Tel.: 185-273

Halátlagárak. A vásárcsarnoki hivatalos «Árjegyzés» alapján. 1941. év III. évnegyed (szept., okt., nov., hónap).

Előponty nagybani átlagára	2.823P
» kicsinybani »	3.357 »
Jegeltponty nagybani átlagára	1.782 »
» kicsinybani »	2.395 »
Harcsa élő nagybani átlagára	(3.902) *
» » » » («Halászat»-ból)	4.250 «
» » kicsinybani átlagára	(3.778) *
» jegelt nagybani átlagára	(2.709) *
» » » » («Halászat»-ból)	2.782 «
» » kicsinybani »	(3.016) *
Élő csuka nagybani átlagára	(1.875) *
Jegelt csuka nagybani átlagára	1.589 »
» » kicsinybani »	2.346) *
Balatonai fogas kicsinybani átlagára	5.802 »
Dunai süllő jegelt nagybani átlagára	(2.915) *
» » » » («Halászat»-ból)	3.695 »
» » » » kicsinybani »	4.652 »

* A zárójelben lévő adatok az árjegyzés hiányossága miatt pontosan számíthatók nem voltak.

K. Gy.

Arjegyzés. A Halbizományi és Halértékesítő R. T. és Zimmer Ferenc Halkereskedelmi R. T.-től nyert értesülés szerint 1941. évi október hó folyamán a nagybani halárak kg-ként a következők voltak:

Élőponty nagy 1. 50 kg.-tól felfelé	— — — —	3.20	P
» 1.—1.50 kg.-ig	— — — —	3.10—2.90	»
» —.60 kg.—1— kg.-ig	— — — —	2.80—2.60	»
» — 60 kg-on alatt	— — — —	2.40—2.30	»
Jegelt ponty nagy	— — — —	2.20—2.80	»
» közép	— — — —	1.80—2.40	»
» kicsi	— — — —	.80—1.80	»
Balatoni fogas I. oszt.	— — — —	5.10	»
» II. oszt.	— — — —	4.30	»
» III. oszt.	— — — —	3.50	»
» IV. oszt.	— — — —	3.40	»
Fogas 1.50 kg.-tól felfelé	— — — —	4.—5.—	»
» 1.— kg.-tól 1.50 kg.-ig	— — — —	3.20—4.—	»
Süllő —.50 kg.-tól 1. kg.-ig	— — — —	2.20—3.60	»
» —.25 kg.-tól .50 kg.-ig	— — — —	2.—3.60	»
Kecsege	— — — —	1.80—3.20	»
Élő harcsa	— — — —	2.80—4.—	»
Jegelt harcsa	— — — —	1.80—3.60	»
Csuka	— — — —	.80—2.20	»
Márna	— — — —	1.10—2.—	»
Pisztráng sügér	— — — —	1.80	»
Élő kárász	— — — —	1.10—1.60	»
Jegelt kárász	— — — —	.50—.90	»
Balatoni keszely	— — — —	—.75	»

Veszek 40 mázsa

5—10 dekás átlagsúlyu pontyivadékot, őszi vagy tavaszi szállításra. Ajánlatot

Halgazdaság Velence
címre kérek.

BARTA LIPÓTNÉ HALKERESKEDŐ

TELEFON:
Iroda: 185—0—71.
Üzlet: 185—5—84.

BUDAPEST, IX., KÖZP. VÁSÁRCSARNOK

A lap kiadásáért felelős: Dr. Unger Emil.

Halbizományi és Halértékesítő Rt.

A Magyar Tógazdaságok Rt. kizárólagos bizományosa

Igazgatóság: Budapest, V., József-tér 8. Telefon: 18-09-21, 18-09-22.

Levél cím: Budapest 4, postafiók 271. Távirati cím: Tógazdaságok.

Telep és iroda: Budapest, IX., Csarnok-tér 5. Telefon: 18-56-36.

Elárulóhely: Budapest, IX., Központi Vásárcsarnok. Telefon: 18-56-36.

Szállítási iroda: Budapest, I., Budaörsi-út 87. Telefon: 26-87-16.

Megvesszük tógazdaságok egész haltermését, szállítunk a Magyar Tógazdaságok Rt. kezelésében levő tógazdaságokból elsőrendű, gyorsnövésű egy- és kétnyaras tenyészpontyot, anyapontyot, minden más tenyészhalat s megtermékenyített fogassülőikrát.

TÓGAZDASÁG

berendezésére alkalmas területet keres, esetleg meglévők kibővítésére vállalkozik

ZIMMER FERENC

HALKERESKEDELMI R.-T.

BUDAPEST.

Telefon: 133-539, 185-448, 185-338, 181-679.

VESZÜNK!

7—10 dekás egynyaras, vagy 25—40 dekás kétnyaras gyorsnövésű nemes pikkelyes PONTYIVADÉKOT, ab Balaton. Mennyiségi és minőségi átvétel bizottság által Siófok vagy Fonyód kikötőben. Ajánlatok a BALATON HALÁSZATI R.-T. SIÓFOK címére.

Halászháló

puha inslég és kötél, hálófonal, parafa-alattság, rebzsinór minden mennyiségben kapható

Ádám Miksa Rt.-nál, Bpest.

Főüzlet: IV., Ferenc József rakpart 6—7. A Ferenc József híd és Erzsébet híd között. Telefon: 18-59-65.

*
Fióközlet: VII., Thököly-út 16. szám. A Keleti pályaudvar ind. oldalával szemközt. Telefon: 13-98-61.

SUMONYI TÓGAZDASÁG

Tóth József és társai

HALKERESKEDÉSE

Folyóvízi és tavi halak

vétele és eladása nagyban és kicsinyben.

TELEFON: 185—740, BUDAPEST

IX., Központi Vásárcsarnok